

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾**

z dnia 2012 r.

w sprawie określenia szczegółowych warunków technicznych i organizacyjnych dla firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, i banków powierniczych oraz warunków szacowania przez dom maklerski kapitału wewnętrznego²⁾

Na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2010 r. Nr 211, poz. 1384³⁾) zarządza się, co następuje:

**Rozdział 1
Przepisy ogólne**

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe warunki techniczne i organizacyjne wymagane do prowadzenia działalności przez firmę inwestycyjną, bank, o którym mowa w art. 70 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, oraz do prowadzenia rachunków papierów wartościowych i rachunków zbiorczych przez bank powierniczy;
- 2) szczegółowe warunki zarządzania ryzykiem i funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej w domu maklerskim oraz
- 3) szczegółowe warunki szacowania przez dom maklerski kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania tego kapitału.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie – rozumie się przez to ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi;
- 2) biurze maklerskim – rozumie się przez to oddział lub inną jednostkę banku prowadzącego działalność maklerską działającą na zasadach oddziału, wyodrębnioną organizacyjnie, w ramach której bank prowadzi tę działalność;
- 3) wyodrębnionej jednostce banku – rozumie się przez to niebędącą biurem maklerskim wydzieloną organizacyjnie jednostkę banku prowadzącego działalność maklerską;
- 4) punktach przyjmowania zleceń – rozumie się przez to punkty banku prowadzącego działalność maklerską, w których są wykonywane czynności przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych w ramach działalności, o której mowa w art. 69 ust. 2 pkt 1 ustawy;
- 5) punkcie obsługi klientów – rozumie się przez to inną niż punkt przyjmowania zleceń jednostkę organizacyjną firmy inwestycyjnej, w której jest dokonywana bieżąca obsługa klientów tej firmy inwestycyjnej, obejmująca także przyjmowanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych;

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 248, poz. 1481).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie w zakresie swojej regulacji wdraża:

- dyrektywę 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych zmieniającą dyrektywę Rady 85/611/EWG i 93/6/EWG i dyrektywę 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylającą dyrektywę Rady 93/22/EWG (Dz. Urz. WE L 145 z 30.04.2004, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 6, t. 7, str. 263),

- dyrektywę Komisji 2006/73/WE z dnia 10 sierpnia 2006 r. wprowadzającą środki wykonawcze do dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez przedsiębiorstwa inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tejże dyrektywy (Dz. Urz. UE L 241 z 02.09.2006, str. 26),

- dyrektywę 2006/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie adekwatności kapitałowej firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych (Dz. Urz. UE L 177 z 30.06.2006, str. 201, z późn. zm.).

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 131, poz. 763 i Nr 234, poz. 1391 oraz z 2012 r. poz. 836.

- 6) systemach informatycznych firmy inwestycyjnej – rozumie się przez to również wykorzystywane przez firmę inwestycyjną w prowadzonej działalności maklerskiej podsystemy informatyczne;
- 7) konflikcie interesów – rozumie się przez to konflikt interesów, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 1 ustawy;
- 8) rekomendacji – rozumie się przez to rekomendację, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 42 ust. 2 ustawy;
- 9) usługach wykonywania zleceń – rozumie się przez to usługi świadczone na podstawie umowy o wykonywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, o której mowa w art. 73 ust. 1 ustawy;
- 10) podmiotach powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie – rozumie się przez to co najmniej dwa podmioty, z których przynajmniej jeden bezpośrednio lub pośrednio wywiera znaczący wpływ na pozostałe lub które stanowią dla domu maklerskiego jedno ryzyko gospodarcze ze względu na to, że kondycja finansowa jednego z nich może mieć wpływ na spłatę zobowiązań przez pozostałe;
- 11) znaczącym wpływem – rozumie się przez to zdolność do udziału w podejmowaniu decyzji w zakresie wyznaczania kierunków polityki finansowej i operacyjnej, w tym również dotyczącej podziału zysku lub pokrycia straty bilansowej innego podmiotu;
- 12) Komisji – rozumie się przez to Komisję Nadzoru Finansowego, o której mowa w ustawie z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. Nr 157, poz. 1119, z późn. zm.⁴⁾);
- 13) kliencie – rozumie się przez to:
 - a) osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która zawarła z firmą inwestycyjną lub z bankiem, o którym mowa w art. 70 ust. 2 ustawy, umowę o świadczenie usług maklerskich lub z bankiem powierniczym umowę o prowadzenie rachunku papierów wartościowych,
 - b) podmiot, o którym mowa w art. 8a ust. 2 ustawy, który zawarł z firmą inwestycyjną albo z bankiem powierniczym umowę o prowadzenie rachunku zbiorczego – w zakresie praw i obowiązków wynikających z umowy o prowadzenie tego rachunku.

Rozdział 2 Warunki techniczne i organizacyjne

§ 3. 1. Firma inwestycyjna opracowuje i wdraża regulamin zarządzania konfliktami interesów określający sposób postępowania firmy inwestycyjnej w celu przeciwdziałania powstawaniu konfliktów interesów dostosowany do rozmiaru i rodzaju działalności prowadzonej przez tę firmę inwestycyjną, jak również do jej wewnętrznej struktury organizacyjnej. W przypadku firmy inwestycyjnej, która wchodzi w skład grupy kapitałowej, regulamin zarządzania konfliktami interesów powinien uwzględniać także wszystkie czynniki mogące powodować powstanie konfliktu interesów, o których firma inwestycyjna wie lub powinna wiedzieć, a które wynikają ze struktury organizacyjnej oraz rodzaju działalności innych członków tej grupy kapitałowej.

2. Regulamin zarządzania konfliktami interesów powinien określać co najmniej:

- 1) okoliczności, które w odniesieniu do poszczególnych czynności z zakresu działalności maklerskiej powodują lub mogą powodować powstanie konfliktu interesów związanego z istotnym ryzykiem naruszenia interesów klienta, oraz
- 2) środki i procedury zarządzania konfliktami interesów.

3. W zależności od rozmiaru i rodzaju działalności prowadzonej przez firmę inwestycyjną środki i procedury zarządzania konfliktami interesów, o których mowa w ust. 2 pkt 2, powinny określać wszystkie lub wybrane z wymienionych poniżej metod:

- 1) zapewniania nadzoru nad osobami powiązanymi wykonującymi w ramach swoich podstawowych zadań czynności na rzecz i w imieniu klientów, w ramach działalności prowadzonej przez firmę inwestycyjną, które to czynności powodują lub mogą powodować wystąpienie sprzeczności interesów pomiędzy klientami lub interesem klienta i firmy inwestycyjnej;
- 2) zapobiegania istnieniu bezpośrednich zależności pomiędzy wysokością wynagrodzenia osób powiązanych wykonujących określone czynności, w ramach działalności prowadzonej przez firmę inwestycyjną, od wynagrodzenia lub zysków osiąganych przez osoby wykonujące czynności innego rodzaju, które powodują lub mogłyby spowodować powstanie konfliktu

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 272, Nr 49, poz. 328, z 2008 r. Nr 209, poz. 1317, Nr 228, poz. 1507, Nr 231, poz. 1546, z 2009 r. Nr 42, poz. 341, Nr 77, poz. 649, Nr 165, poz. 1316, z 2010 r. Nr 126, poz. 853 oraz z 2011 r. Nr 75, poz. 398, Nr 131, poz. 763, Nr 199, poz. 1175 i Nr 205, poz. 1208.

interesów;

- 3) zapobiegania możliwości wywierania niekorzystnego wpływu osób trzecich na sposób wykonywania przez osoby powiązane czynności związanych z prowadzeniem przez firmę inwestycyjną działalności maklerskiej;
- 4) zapobiegania przypadkom jednoczesnego lub następującego bezpośrednio po sobie wykonywania przez tę samą osobę powiązaną czynności związanych z różnymi usługami świadczonymi przez daną firmę inwestycyjną, jeżeli mogłoby to wyrzucić niekorzystny wpływ na prawidłowe zarządzanie konfliktami interesów, lub zapewniać nadzór nad takim sposobem wykonywania czynności, jeżeli jest on konieczny.

4. Środki i procedury zarządzania konfliktami interesów powinny zapewnić osobom powiązanym zaangażowanym w wykonywanie przez firmę inwestycyjną czynności stanowiących działalność maklerską niezależność wykonywania tych czynności, przy uwzględnieniu zakresu i rodzaju działalności prowadzonej przez firmę inwestycyjną, podmioty z grupy kapitałowej, do której należy firma inwestycyjna, oraz możliwego stopnia naruszenia interesów klientów.

5. Firma inwestycyjna prowadzi rejestr rodzajów działalności maklerskiej, w tym wykonywanej przez firmę inwestycyjną we własnym imieniu i na swoją rzecz oraz wykonywanej przez inny podmiot na jej rzecz, w związku z którymi powstał lub może powstać konflikt interesów związany z istotnym ryzykiem naruszenia interesów klienta.

6. Przepisów ust. 1–5 nie stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej.

§ 4. 1. Firma inwestycyjna opracowuje i wdraża regulamin inwestowania przez osoby powiązane z firmą inwestycyjną lub na ich rachunek w instrumenty finansowe określający zasady oraz sposoby zapobiegania wykorzystywaniu lub ujawnianiu posiadanych informacji przez osoby powiązane uczestniczące w świadczeniu usług przez firmę inwestycyjną lub mające dostęp do informacji poufnych lub stanowiących tajemnicę zawodową, przez:

- 1) zawieranie transakcji własnych, które:
 - a) stanowią manipulację lub związane są z wykorzystaniem informacji poufnej lub
 - b) są związane z ujawnieniem lub wykorzystaniem informacji stanowiącej tajemnicę zawodową, lub
 - c) stanowią naruszenie przepisów regulujących prowadzenie działalności maklerskiej;
- 2) doradzanie lub nakłanianie innej osoby do zawarcia transakcji spełniającej warunki określone w pkt 1, w § 6 ust. 1 pkt 1 lub 2 lub do zawarcia transakcji z wykorzystaniem będących w posiadaniu tej osoby powiązanej informacji dotyczących zleceń składanych przez klientów tej firmy inwestycyjnej;
- 3) ujawnianie innej osobie informacji, których wynikiem jest lub może być podjęcie przez tę osobę decyzji o zawarciu transakcji, o której mowa w pkt 2, lub doradzanie przez tę osobę, lub nakłanianie do zawarcia transakcji, o której mowa w pkt 2.

2. Firma inwestycyjna prowadzi rejestr zawieranych przez osoby powiązane transakcji własnych oraz rejestr zgód udzielonych na zawarcie takich transakcji, jeśli zgoda taka jest wymagana.

3. Regulamin, o którym mowa w ust. 1, w szczególności obejmuje:

- 1) wymóg informowania osób powiązanych o istniejących ograniczeniach w zawieraniu transakcji własnych oraz o sposobie postępowania w związku z zawieraniem takich transakcji przez osoby powiązane;
- 2) wymóg informowania firmy inwestycyjnej przez osoby powiązane o zawieranych transakcjach własnych;
- 3) zasady prowadzenia rejestru transakcji własnych zawieranych przez osoby powiązane oraz rejestru zgód udzielonych na zawarcie takich transakcji.

4. Regulamin, o którym mowa w ust. 1, nie powinien wprowadzać ograniczeń w zawieraniu przez osoby powiązane transakcji własnych lub transakcji na cudzy rachunek, jeżeli:

- 1) zawierane one są przez podmiot prowadzący działalność maklerską, któremu osoba ta zleciła zarządzanie portfelem instrumentów finansowych w sposób wyłączający ingerencję tej osoby w podejmowane na jej rachunek decyzje inwestycyjne, lub
- 2) ich przedmiotem są jednostki uczestnictwa lub tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusz zagraniczny, jeśli ta osoba powiązana lub osoba, na rzecz której zawierana jest transakcja, nie uczestniczy w zarządzaniu danym funduszem inwestycyjnym lub funduszem zagranicznym.

5. Firma inwestycyjna powierzająca na podstawie umowy, o której mowa w art. 81a ustawy, przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznemu wykonywanie czynności związanych z działalnością prowadzoną przez tę firmę inwestycyjną, w tym z prowadzoną działalnością maklerską, zapewnia:

- 1) prowadzenie przez tego przedsiębiorcę lub przedsiębiorcę zagranicznego rejestru transakcji własnych zawieranych przez osoby powiązane, o których mowa w art. 82 ust. 3a pkt 4, pkt 5 lit. b, pkt 6 lit. b, pkt 7 lit. b ustawy, oraz
 - 2) przekazywanie na żądanie firmy inwestycyjnej przez tego przedsiębiorcę lub przedsiębiorcę zagranicznego informacji zawartych w rejestrze prowadzonym zgodnie z pkt 1.
6. Przepisów ust. 1–5 nie stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej.

§ 5. Przez transakcję własną, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz § 6, rozumie się transakcję, której przedmiotem są instrumenty finansowe, zawieraną przez osobę powiązaną lub na jej rachunek, pod warunkiem że:

- 1) zawarcie tej transakcji wykracza poza zakres jej obowiązków służbowych albo
- 2) transakcja jest zawierana na rachunek tej osoby powiązanej lub:
 - a) małżonka osoby powiązanej,
 - b) krewnego osoby powiązanej do trzeciego stopnia,
 - c) osoby związanej z osobą powiązaną z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli,
 - d) powinowatego osoby powiązanej do drugiego stopnia,
 - e) osoby pozostającej z osobą powiązaną we wspólnym gospodarstwie domowym przez okres co najmniej roku przed datą zawarcia transakcji lub
 - f) innej osoby pozostającej z osobą powiązaną w stosunkach powodujących, że ta osoba powiązana ma istotny interes w zawarciu danej transakcji na rzecz tej innej osoby, z wyłączeniem normalnych opłat i prowizji należnych z tytułu zawarcia transakcji.

§ 6. 1. Firma inwestycyjna sporządzająca i dystrybuująca rekomendacje, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 42 ust. 2 ustawy, wdraża regulacje wewnętrzne zapobiegające:

- 1) zawieraniu, przed rozpoczęciem dystrybucji rekomendacji, przez osoby powiązane uczestniczące w jej sporządzeniu, transakcji własnych lub transakcji na cudzy rachunek w zakresie instrumentów finansowych będących przedmiotem tej rekomendacji lub powiązanych z instrumentami finansowymi będącymi przedmiotem tej rekomendacji, z wyłączeniem transakcji zawieranych w ramach wykonywania przez firmę inwestycyjną zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, jeśli zlecenia te nie zostały złożone wskutek porady udzielonej przez taką osobę, lub w ramach wykonywania przez firmę inwestycyjną zadań związanych z organizacją rynku regulowanego lub zapewnienia płynności instrumentów finansowych;
- 2) zawieraniu przez osoby powiązane uczestniczące w sporządzeniu rekomendacji, sprzecznych z treścią tej rekomendacji, transakcji własnych lub transakcji na cudzy rachunek w zakresie instrumentów finansowych będących przedmiotem tej rekomendacji lub powiązanych z instrumentami finansowymi będącymi przedmiotem tej rekomendacji, z wyłączeniem uzasadnionych przypadków pod warunkiem uzyskania uprzedniej pisemnej albo udzielonej za pośrednictwem elektronicznych środków przekazywania informacji zgody inspektora nadzoru, o którym mowa w § 14 ust. 8;
- 3) przyjmowaniu przez firmę inwestycyjną lub osoby powiązane uczestniczące w sporządzeniu rekomendacji korzyści materialnych lub niematerialnych od podmiotów posiadających istotny interes w treści tej rekomendacji;
- 4) proponowaniu emitentowi lub wystawcy przez firmę inwestycyjną lub osoby powiązane uczestniczące w sporządzeniu rekomendacji sporządzenia rekomendacji o treści korzystnej dla tego emitenta lub wystawcy;
- 5) udostępnianiu rekomendacji zawierającej treść zalecenia lub cenę docelową przed rozpoczęciem jej dystrybucji emitentowi lub osobom innym niż uczestniczące w jej sporządzeniu w celach innych niż weryfikacja zgodności działania firmy inwestycyjnej z jej zobowiązaniami prawnymi.

2. Wykonanie obowiązków, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, może nastąpić poprzez wprowadzenie stosownych regulacji w regulaminie, o którym mowa w § 4 ust. 1.

3. Przez instrument finansowy powiązany z innym instrumentem finansowym, o którym mowa w ust. 1, rozumie się instrument finansowy, którego cena zależy bezpośrednio od ceny tego innego instrumentu finansowego, w tym w szczególności instrument pochodny, którego instrumentem bazowym jest ten inny instrument finansowy.

4. Przepisy ust. 1–3 stosuje się do innych niż rekomendacje analiz sporządzanych i dystrybuowanych wśród klientów, w związku z wykonywaniem przez firmę inwestycyjną działalności maklerskiej, o której mowa w art. 69 ust. 4 pkt 6 ustawy, jeżeli zalecają lub sugerują, bezpośrednio lub pośrednio, określone zachowania inwestycyjne w odniesieniu do jednego lub kilku

instrumentów finansowych lub emitenta bądź wystawcy instrumentów finansowych, w tym opinii odnoszących się do bieżącej lub przyszłej wartości lub ceny instrumentów finansowych.

5. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do firmy inwestycyjnej, która dystrybuuje rekomendacje sporządzone przez inny podmiot, pod warunkiem że:

- 1) firma inwestycyjna nie wchodzi w skład tej samej grupy kapitałowej, w której pozostaje podmiot sporządzający rekomendację;
- 2) firma inwestycyjna nie dokonuje istotnych zmian treści zalecenia lub ceny docelowej;
- 3) firma inwestycyjna dystrybuuje rekomendacje z informacją, że zostały one sporządzone przez inny podmiot, oraz
- 4) podmiot sporządzający rekomendację podlega z tytułu sporządzania rekomendacji wymogom analogicznym do określonych w ust. 1 albo posiada regulacje wewnętrzne spełniające wymogi, o których mowa w ust. 1.

6. Przepisów ust. 1–5 nie stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej.

§ 7. 1. Firma inwestycyjna opracowuje i wdraża regulamin ochrony przepływu informacji poufnych oraz stanowiących tajemnicę zawodową określający szczegółowo rozwiązania wdrożone przez daną firmę inwestycyjną mające na celu:

- 1) uniemożliwianie osobom nieuprawnionym dostępu do informacji poufnych oraz stanowiących tajemnicę zawodową oraz
- 2) zapobieganie wykorzystywaniu przez osoby mające dostęp do informacji poufnych oraz stanowiących tajemnicę zawodową tych informacji w celach innych niż wykonywanie obowiązków wynikających ze sprawowanych funkcji lub zatrudnienia.

2. Regulamin, o którym mowa w ust. 1, określa również zasady przepływu informacji w firmie inwestycyjnej, w tym zasady obiegu dokumentów.

§ 8. 1. Wewnętrzna struktura organizacyjna firmy inwestycyjnej powinna zapobiegać powstawaniu konfliktów interesów, a w przypadku powstania takiego konfliktu umożliwić ochronę interesów klienta przed szkodliwym wpływem tego konfliktu.

2. Pomieszczenia, w których jest prowadzona działalność maklerska, powinny być zabezpieczone przed niekontrolowanym dostępem osób nieuprawnionych.

3. Pomieszczenia, w których jest prowadzona obsługa klientów firmy inwestycyjnej, powinny być wydzielone w sposób uniemożliwiający klientom firmy inwestycyjnej oraz innym osobom nieuprawnionym niekontrolowany dostęp do pozostałych pomieszczeń firmy inwestycyjnej.

4. Firma inwestycyjna zapewnia warunki techniczne i organizacyjne pozwalające, na żądanie klienta, na składanie zleceń z zachowaniem poufności.

5. Sposób organizacji firmy inwestycyjnej powinien gwarantować bezpieczeństwo obsługi klientów oraz przechowywanych dokumentów i danych.

6. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do punktów przyjmowania zleceń w takim zakresie, w jakim odnosi się to do wewnętrznej organizacji banku.

7. Przepisów ust. 1–5 nie stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej.

§ 9. 1. Firma inwestycyjna opracowuje i wdraża regulamin organizacyjny określający szczegółowo wewnętrzną strukturę organizacyjną tej firmy inwestycyjnej wraz z zakresem zadań poszczególnych jednostek organizacyjnych oraz zasadami odpowiedzialności i podległości służbowej poszczególnych jednostek organizacyjnych i stanowisk. W regulaminie organizacyjnym firma inwestycyjna określa również procedury decyzyjne oraz zasady sprawozdawczości wewnętrznej.

2. Wewnętrzna struktura organizacyjna firmy inwestycyjnej, z uwzględnieniem rodzaju i rozmiaru działalności prowadzonej przez tę firmę inwestycyjną, powinna zapewniać:

- 1) powierzanie wykonywania czynności z zakresu działalności maklerskiej prowadzonej przez firmę inwestycyjną osobom posiadającym niezbędny zakres wiedzy, umiejętności oraz kwalifikacje dla prawidłowego wykonywania tych czynności;
- 2) powierzanie osobom powiązanych wykonywania czynności z zakresu działalności maklerskiej prowadzonej przez firmę inwestycyjną w sposób, który nie uniemożliwia wykonywania tych czynności właściwie, uczciwie i rzetelnie, w szczególności w przypadku powierzania jednej osobie jednoczesnego wykonywania kilku czynności;
- 3) istnienie systemu sprawozdawczości wewnętrznej i niezbędnego przepływu informacji wewnątrz firmy inwestycyjnej;
- 4) rejestrację danych związanych z prowadzoną przez firmę inwestycyjną działalnością maklerską oraz z czynnościami wykonywanymi przez poszczególne jednostki organizacyjne firmy

inwestycyjnej.

3. Punkty obsługi klientów powinny posiadać urządzenia telekomunikacyjne umożliwiające stały i bezpośredni kontakt z centralą firmy inwestycyjnej.

4. Punkty obsługi klientów powinny być oznaczone w sposób umożliwiający ich identyfikację jako jednostki organizacyjnej danej firmy inwestycyjnej.

5. W przypadku gdy punkt obsługi klientów zostanie zlokalizowany na terenie banku lub innego podmiotu, powinien posiadać urządzenia i numery telekomunikacyjne identyfikowalne wyłącznie pod nazwą firmy inwestycyjnej lub biura maklerskiego w przypadku banku prowadzącego działalność maklerską.

6. Jeżeli w przypadku, o którym mowa w ust. 5, punkt obsługi klientów nie posiada systemów informatycznych wydzielonych z systemów banku lub innego podmiotu, na którego terenie został zlokalizowany, systemy wykorzystywane przez punkt obsługi klientów powinny zostać zabezpieczone przed nieuprawnionym dostępem.

7. Bank, który prowadzi działalność maklerską w ramach wyodrębnionej jednostki banku, oraz biuro maklerskie, w zakresie, w jakim czynności przyjmowania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych są wykonywane przez pracowników banku niebędących pracownikami biura, odpowiednio oznaczają punkty przyjmowania zleceń.

8. Przepisów ust. 1–7 nie stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej.

§ 10. 1. Bank powierniczy wykonuje czynności związane z prowadzeniem rachunków papierów wartościowych i rachunków zbiorczych w wydzielonych pomieszczeniach, zabezpieczonych przed niekontrolowanym dostępem osób nieuprawnionych.

2. Sposób organizacji działalności powierniczej powinien zapewniać ochronę informacji poufnych i stanowiących tajemnicę zawodową przed nieuprawnionym dostępem.

§ 11. 1. Systemy informatyczne firmy inwestycyjnej powinny być zabezpieczone w taki sposób, aby uniemożliwić nieuprawniony dostęp do danych przetwarzanych przez te systemy.

2. Firma inwestycyjna stosuje zabezpieczenia urządzeń uniemożliwiające nieuprawniony dostęp do systemów informatycznych i przetwarzania danych. Firma inwestycyjna opracowuje i wdraża wewnętrzne procedury regulujące dostęp do systemów informatycznych firmy inwestycyjnej oraz kontrolę tego dostępu, zapewniające możliwość jego odtworzenia wraz z historią modyfikacji i przetwarzania danych.

3. Urządzenia i systemy informatyczne firmy inwestycyjnej powinny być zabezpieczone przed utratą danych spowodowaną awarią zasilania, innymi awariami lub zakłóceniami oraz innymi zdarzeniami losowymi. W celu zapewnienia ciągłości obsługi i pracy systemów informatycznych firma inwestycyjna, przynajmniej raz dziennie, tworzy kopię bazy danych lub stosuje inne środki techniczne umożliwiające odtworzenie danych oraz podjęcie pracy systemów informatycznych w sytuacji awarii lub utraty części lub całości danych w podstawowych bazach danych. Kopie bazy danych przechowywane są w budynku, w którym nie znajdują się systemy informatyczne przetwarzające dane.

4. W przypadku prowadzenia przez firmę inwestycyjną rachunków papierów wartościowych, rachunków zbiorczych lub rachunków pieniężnych, systemy informatyczne firmy inwestycyjnej powinny gwarantować możliwość tworzenia za okresy nie krótsze niż okresy, w których firma inwestycyjna jest zobowiązana do przechowywania danych związanych z prowadzoną działalnością maklerską, odpowiednio historii rachunków papierów wartościowych, rachunków zbiorczych, rachunków pieniężnych i rejestrów operacyjnych zawierającej chronologiczne zestawienie operacji dokonywanych na tych rachunkach lub rejestrach, w szczególności dane dotyczące:

1) w odniesieniu do rachunku pieniężnego:

- a) salda początkowego i końcowego środków pieniężnych za każdy dzień,
- b) wpłat na rachunek, z uwzględnieniem wpłat dokonanych w formie przelewu, a w szczególności kwot poszczególnych wpłat, daty i opisu operacji oraz dokumentu źródłowego,
- c) wypłat z rachunku, a w szczególności kwot poszczególnych wypłat, daty i opisu operacji oraz dokumentu źródłowego,
- d) przelewów środków pieniężnych z rachunku, a w szczególności kwot poszczególnych przelewów, daty i opisu operacji oraz dokumentu źródłowego,
- e) środków z rozliczonych w danym dniu transakcji, a w szczególności kwot rozliczonych środków, daty i opisu operacji oraz dokumentu źródłowego,
- f) blokady środków pieniężnych w związku ze złożeniem zlecenia kupna instrumentów finansowych, a w szczególności kwot środków objętych blokadą, daty i opisu operacji oraz

- numeru zlecenia,
- g) blokady środków pieniężnych ustanowionej w przypadku innym niż wymieniony w lit. f, a w szczególności kwoty środków objętych blokadą,
 - h) zniesienia blokady środków pieniężnych w związku z anulowaniem zlecenia kupna instrumentów finansowych, a w szczególności daty i numeru zlecenia,
 - i) naliczonych odsetek za opóźnienie, a w szczególności daty i opisu operacji;
- 2) w odniesieniu do rachunku papierów wartościowych i rachunku zbiorczego:
- a) salda początkowego i końcowego dla każdego rodzaju instrumentów finansowych za każdy dzień,
 - b) blokady instrumentów finansowych, a w szczególności liczby instrumentów finansowych objętych blokadą, daty i opisu operacji,
 - c) nabycia instrumentów finansowych w drodze wykonania zlecenia kupna w obrocie zorganizowanym, a w szczególności daty i numeru zlecenia oraz liczby instrumentów finansowych,
 - d) nabycia instrumentów finansowych poza obrotem zorganizowanym, a w szczególności liczby instrumentów finansowych, daty i opisu operacji oraz dokumentu źródłowego,
 - e) zbycia instrumentów finansowych w drodze wykonania zlecenia sprzedaży w obrocie zorganizowanym, a w szczególności daty i numeru zlecenia oraz liczby instrumentów finansowych,
 - f) zbycia instrumentów finansowych poza obrotem zorganizowanym, a w szczególności daty i numeru zlecenia oraz liczby instrumentów finansowych,
 - g) przeniesienia instrumentów finansowych na inny rachunek papierów wartościowych lub rachunek zbiorczy należący do tego samego podmiotu, a w szczególności liczby instrumentów finansowych, daty i opisu operacji oraz dokumentu źródłowego.

5. Przepisy ust. 4 pkt 2 stosuje się odpowiednio w przypadku rejestrowania przez firmę inwestycyjną instrumentów finansowych w sposób inny niż na rachunkach papierów wartościowych lub na rachunkach zbiorczych.

6. W przypadku przechowywania instrumentów finansowych systemy informatyczne firmy inwestycyjnej powinny gwarantować możliwość rejestrowania danych umożliwiających identyfikację instrumentów finansowych będących przedmiotem poszczególnych operacji.

7. Firma inwestycyjna przyjmująca i przekazująca zlecenia klientów lub wykonująca zlecenia klientów przekazywane za pomocą telefonu, telefaksu, innych urządzeń technicznych lub elektronicznych nośników informacji zapewnia:

- 1) poufność składanych zleceń, a w szczególności zabezpieczenie ich przed odsłuchaniem lub odczytaniem przez osoby nieupoważnione;
- 2) integralność składanych zleceń, a w szczególności zabezpieczenie ich przed modyfikacją lub usunięciem przez osoby nieupoważnione;
- 3) zabezpieczenie przed możliwością ich składania przez osoby nieuprawnione, w szczególności przez ustalenie odrębnego identyfikatora lub hasła dla każdego klienta;
- 4) rejestrację daty, godziny, minuty otrzymania zlecenia i informacji przekazywanych lub otrzymywanych przez firmę inwestycyjną w związku z otrzymaniem zlecenia.

8. Firma inwestycyjna, o której mowa w ust. 7, dokłada należytej staranności w celu zapewnienia sprawnej obsługi klientów w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń lub wykonywania zleceń przekazywanych za pomocą telefonu, telefaksu, innych urządzeń technicznych lub elektronicznych nośników informacji.

9. Firma inwestycyjna może przyjmować zlecenia składane za pomocą telefonu, telefaksu lub innych urządzeń technicznych po uprzedniej, zgodnej z zasadami ustalonymi między firmą inwestycyjną i klientem, identyfikacji osoby składającej zlecenie. W przypadku gdy zlecenia mają być składane przez pełnomocnika, firma inwestycyjna może ustalić z tym pełnomocnikiem sposób identyfikacji osoby, w imieniu której pełnomocnik będzie składał zlecenia.

10. Przepisów ust. 1–9 nie stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej.

11. Do banku powierniczego w zakresie:

- 1) systemów informatycznych służących do prowadzenia rachunków papierów wartościowych lub rachunków zbiorczych – stosuje się odpowiednio przepisy ust. 1–3 oraz ust. 4 pkt 2;
- 2) przyjmowanych dyspozycji – stosuje się odpowiednio przepisy ust. 7 pkt 1–4 oraz ust. 8.

§ 12. 1. Firma inwestycyjna opracowuje i wdraża procedury określające sposób prowadzenia przez firmę inwestycyjną rachunkowości umożliwiające niezwłoczne dostarczanie, na żądanie Komisji, sprawozdań finansowych sporządzonych zgodnie z przepisami odrębnymi przedstawiających rzetelny i prawdziwy obraz sytuacji finansowej tej firmy inwestycyjnej.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej prowadzącej działalność maklerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez otwierania oddziału.

§ 13. 1. Firma inwestycyjna opracowuje i wdraża system kontroli wewnętrznej, służący zapobieganiu przypadkom działania niezgodnego z decyzjami i procedurami wewnętrznymi przyjętymi przez firmę inwestycyjną.

2. Celem systemu kontroli wewnętrznej jest ponadto zapewnienie:

- 1) nadzoru nad przestrzeganiem reguł postępowania w celu przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł;
- 2) badania zgodności działalności firmy inwestycyjnej i czynności wykonywanych w ramach tej działalności przez osoby powiązane z regulacjami rynków, na których działa firma inwestycyjna, regulacjami Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A., regulacjami innych izb rozliczeniowych oraz izb rozrachunkowych, których uczestnikiem jest firma inwestycyjna, oraz regulacjami izby gospodarczej, o której mowa w art. 92 ustawy, jeśli firma inwestycyjna należy do takiej izby;
- 3) nadzoru nad przepływem informacji poufnych i informacji stanowiących tajemnicę zawodową oraz zabezpieczenia dostępu do nich;
- 4) nadzoru nad rozpatrywaniem skarg i wniosków klientów oraz prowadzeniem rejestru skarg.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej, z zastrzeżeniem ust. 4.

4. Przepisy ust. 2 pkt 1 i 2 stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej prowadzącej działalność maklerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w formie oddziału.

§ 14. 1. Firma inwestycyjna opracowuje i wdraża system nadzoru zgodności działalności z prawem, służący ujawnianiu i zapobieganiu naruszenia przez firmę inwestycyjną obowiązków wynikających z przepisów prawa regulujących prowadzenie działalności maklerskiej. Zasady przyjętego przez firmę inwestycyjną nadzoru zgodności działalności z prawem określa regulamin nadzoru zgodności działalności z prawem.

2. Przyjęty przez firmę inwestycyjną system nadzoru zgodności działalności z prawem powinien zapewniać możliwość minimalizacji skutków ewentualnych naruszeń oraz możliwość skutecznego wykonywania przez Komisję przysługujących jej uprawnień z tytułu nadzoru nad firmą inwestycyjną.

3. Przyjęty przez firmę inwestycyjną system nadzoru zgodności działalności z prawem powinien uwzględniać rodzaj i zakres działalności prowadzonej przez firmę inwestycyjną, w tym w szczególności rodzaj i zakres prowadzonej przez nią działalności maklerskiej, o której mowa w art. 69 ust. 2 ustawy.

4. Firma inwestycyjna wydziela w swojej strukturze komórkę do spraw nadzoru zgodności działalności z prawem oraz zapewnia tej komórce niezależność umożliwiającą prawidłowe wykonywanie jej obowiązków. W przypadku gdy uzasadnia to rodzaj i zakres działalności prowadzonej przez firmę inwestycyjną, czynności nadzoru zgodności działalności z prawem mogą być wykonywane w ramach stanowiska jednoosobowego. W takim przypadku do stanowiska nadzoru zgodności działalności z prawem stosuje się przepisy rozporządzenia dotyczące komórki do spraw nadzoru zgodności działalności z prawem.

5. Do obowiązków komórki do spraw nadzoru zgodności działalności z prawem należy:

- 1) badanie i regularna ocena adekwatności i skuteczności przyjętego systemu nadzoru zgodności działalności z prawem, jak również działań podejmowanych w celu wypełniania przez firmę inwestycyjną obowiązków wynikających z przepisów prawa regulujących prowadzenie działalności maklerskiej;
- 2) doradztwo oraz bieżąca pomoc osobom powiązanim wykonującym czynności w ramach prowadzonej przez firmę inwestycyjną działalności maklerskiej w wypełnianiu przez nich obowiązków zgodnie z przepisami prawa regulującymi prowadzenie działalności maklerskiej.

6. W celu umożliwienia wykonywania przez komórkę do spraw nadzoru zgodności działalności z prawem jej obowiązków w sposób należyty i niezależny, firma inwestycyjna zapewnia, aby:

- 1) osoby wykonujące zadania z zakresu nadzoru zgodności działalności z prawem miały stosowne uprawnienia, środki, kwalifikacje i dostęp do wszelkich niezbędnych informacji;
- 2) osoby wykonujące zadania z zakresu nadzoru zgodności działalności z prawem były odpowiedzialne za raportowanie w zakresie dotyczącym funkcjonowania systemu nadzoru zgodności działalności z prawem;
- 3) osoby wykonujące zadania z zakresu nadzoru zgodności działalności z prawem nie brały udziału w wykonywaniu czynności z zakresu działalności, która jest przedmiotem sprawowanego przez

nie nadzoru zgodności działalności z prawem;

- 4) sposób wynagradzania osób wykonujących zadania z zakresu nadzoru zgodności działalności z prawem nie wpływał na ich obiektywizm.

7. Przepisów ust. 6 pkt 3 i 4 nie stosuje się do firmy inwestycyjnej prowadzącej działalność, której zakres i rodzaj uzasadnia odstępianie od tych wymogów, pod warunkiem że firma inwestycyjna jest w stanie zapewnić należyte wykonywanie nadzoru zgodności działalności z prawem.

8. Osoba wykonująca czynności nadzoru zgodności działalności z prawem – w przypadku stanowiska jednoosobowego albo osoba kierująca komórką nadzoru zgodności działalności z prawem (inspektor nadzoru) niebędąca członkiem zarządu podlega, z zastrzeżeniem ust. 9–11, bezpośrednio prezesowi zarządu firmy inwestycyjnej, a w przypadku gdy prezes nie został powołany – zarządowi firmy inwestycyjnej.

9. W przypadku banku prowadzącego działalność maklerską w formie biura maklerskiego inspektor nadzoru podlega bezpośrednio osobie kierującej biurem maklerskim.

10. W przypadku banku prowadzącego działalność maklerską w formie wyodrębnionej jednostki funkcje inspektora nadzoru pełni, według wyboru tego banku, osoba kierująca wyodrębnioną jednostką, osoba bezpośrednio jej podległa albo osoba kierująca komórką kontroli wewnętrznej banku.

11. W przypadku domu maklerskiego w formie spółki osobowej inspektor nadzoru podlega bezpośrednio komplementariuszom lub wspólnikom, którym przysługuje prawo prowadzenia spraw spółki.

12. Inspektor nadzoru, w zależności od potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz do roku, sporządza pisemny raport z funkcjonowania systemu nadzoru zgodności działalności z prawem. Raport powinien w szczególności zawierać wskazanie środków podejmowanych w przypadkach niezgodności z przepisami prawa regulującymi prowadzenie działalności maklerskiej.

13. Inspektor nadzoru przekazuje raport, o którym mowa w ust. 12:

- 1) członkowi zarządu banku nadzorującemu prowadzenie działalności maklerskiej oraz radzie nadzorczej – w przypadku banku prowadzącego działalność maklerską;
- 2) zarządowi i radzie nadzorczej – w przypadku domu maklerskiego w formie spółki akcyjnej albo spółki z ograniczoną odpowiedzialnością;
- 3) komplementariuszom, którym przysługuje prawo prowadzenia spraw spółki, oraz radzie nadzorczej – w przypadku domu maklerskiego w formie spółki komandytowo-akcyjnej;
- 4) komplementariuszom albo wspólnikom, którym przysługuje prawo prowadzenia spraw spółki – w przypadku domu maklerskiego w formie spółki komandytowej, spółki partnerskiej albo spółki jawnej.

14. Przepisów ust. 1–13 nie stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej.

§ 15. 1. Firma inwestycyjna opracowuje i wdraża system audytu wewnętrznego związanego z działalnością prowadzoną przez tę firmę inwestycyjną.

2. W ramach systemu audytu wewnętrznego firma inwestycyjna na bieżąco monitoruje i regularnie weryfikuje stosowane systemy oraz wdrożone regulaminy i procedury wewnętrzne pod względem ich prawidłowości i skuteczności w wypełnianiu przez firmę inwestycyjną obowiązków wynikających z przepisów prawa oraz podejmuje działania mające na celu eliminację wszelkich nieprawidłowości.

3. W przypadku gdy uzasadnia to rozmiar i rodzaj prowadzonej działalności, w tym w szczególności rozmiar i rodzaj prowadzonej działalności maklerskiej, o której mowa w art. 69 ust. 2 ustawy, firma inwestycyjna tworzy w swojej wewnętrznej strukturze organizacyjnej niezależną i odrębną komórkę audytu wewnętrznego.

4. Do zadań komórki audytu wewnętrznego należy bieżące badanie i ocenianie prawidłowości i skuteczności systemów, regulaminów i procedur wewnętrznych stosowanych przez firmę inwestycyjną w prowadzonej działalności maklerskiej, w tym w szczególności systemu kontroli wewnętrznej, polegające na:

- 1) opracowywaniu i wykonywaniu planu audytu wewnętrznego;
- 2) wydawaniu zaleceń wynikających z czynności podejmowanych w ramach wykonywania planu audytu wewnętrznego;
- 3) ocenianiu wykonania zaleceń, o których mowa w pkt 2, oraz
- 4) sporządzaniu, w zależności od potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na rok, pisemnych raportów z wykonywania przez komórkę audytu wewnętrznego powierzonych jej zadań, zawierających w szczególności wskazanie środków podejmowanych w ramach wykonywania planu audytu wewnętrznego.

5. Raport, o którym mowa w ust. 4 pkt 4, przekazywany jest:

- 1) członkowi zarządu banku nadzorującemu prowadzenie działalności maklerskiej oraz radzie nadzorczej – w przypadku banku prowadzącego działalność maklerską;
- 2) zarządowi i radzie nadzorczej – w przypadku domu maklerskiego w formie spółki akcyjnej albo spółki z ograniczoną odpowiedzialnością;
- 3) komplementariuszom, którym przysługuje prawo prowadzenia spraw spółki, oraz radzie nadzorczej – w przypadku domu maklerskiego w formie spółki komandytowo-akcyjnej;
- 4) komplementariuszom albo wspólnikom, którym przysługuje prawo prowadzenia spraw spółki – w przypadku domu maklerskiego w formie spółki komandytowej, spółki partnerskiej albo spółki jawnej.

6. Obowiązki, o których mowa w ust. 2, w zakresie regularnej weryfikacji, wykonywane są przez zarząd lub radę nadzorczą firmy inwestycyjnej zgodnie z określonymi kompetencjami. W przypadku domu maklerskiego w formie spółki komandytowo-akcyjnej obowiązki, o których mowa w ust. 2, w zakresie regularnej weryfikacji, wykonywane są przez komplementariuszy, którym przysługuje prawo prowadzenia spraw spółki, oraz radę nadzorczą, a w przypadku domu maklerskiego w formie spółki komandytowej, spółki partnerskiej albo spółki jawnej przez komplementariuszy albo wspólników, którym przysługuje prawo prowadzenia spraw spółki.

7. Przepisów ust. 1–6 nie stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej.

§ 16. 1. Firma inwestycyjna zapewnia osobom powiązanim zapoznanie się z regulaminami i procedurami wdrożonymi przez firmę inwestycyjną i obowiązującymi w stosunku do tych osób powiązanych w związku z wykonywanymi przez nie czynnościami lub pełnionymi funkcjami.

2. Firma inwestycyjna prowadzi książkę procedur zawierającą wszystkie procedury i regulaminy związane z prowadzoną działalnością obowiązujące w tej firmie inwestycyjnej. W przypadku banku prowadzącego działalność maklerską książka procedur zawiera procedury i regulaminy związane z tą działalnością. Książka procedur może być prowadzona w formie zapisu elektronicznego.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej.

§ 17. 1. Firma inwestycyjna opracowuje i wdraża procedurę określającą sposób załatwiania skarg klientów detalicznych na działalność tej firmy inwestycyjnej.

2. Firma inwestycyjna prowadzi rejestr skarg zawierający informacje o wszystkich skargach na działalność tej firmy inwestycyjnej złożonych w ciągu danego roku kalendarzowego i sposobie ich załatwienia.

3. W rejestrze skarg umieszcza się następujące dane:

- 1) imię i nazwisko lub firmę (nazwę) podmiotu składającego skargę;
- 2) datę złożenia skargi;
- 3) przedmiot skargi;
- 4) środki podjęte w celu rozpatrzenia skargi.

4. Przepisy ust. 1–3 stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej wyłącznie w zakresie skarg odnoszących się do działalności maklerskiej prowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 18. 1. Firma inwestycyjna, z zastrzeżeniem przepisu § 19 ust. 3, prowadzi dziennik kontroli zewnętrznych, zawierający dane dotyczące kontroli przeprowadzanych w tej firmie inwestycyjnej w ciągu danego roku kalendarzowego przez Komisję, Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. oraz inne podmioty uprawnione do kontrolowania firmy inwestycyjnej na podstawie odrębnych przepisów.

2. W dzienniku kontroli zewnętrznych umieszcza się następujące dane:

- 1) oznaczenie podmiotu kontrolującego;
- 2) zakres kontroli;
- 3) datę rozpoczęcia kontroli;
- 4) datę zakończenia kontroli.

3. Dane, o których mowa w ust. 2 pkt 1–3, podlegają wpisowi do dziennika kontroli nie później niż w dniu rozpoczęcia kontroli, a dane, o których mowa w ust. 2 pkt 4 – niezwłocznie po uzyskaniu przez firmę inwestycyjną informacji o zakończeniu kontroli.

4. W przypadku kontroli działalności banku prowadzącego działalność maklerską obejmującej oprócz biura maklerskiego albo wyodrębnionej jednostki banku także inne jednostki organizacyjne banku, kontrolowany umieszcza w dzienniku kontroli zewnętrznych, w części dotyczącej zakresu kontroli, wzmiankę dotyczącą zakresu kontroli dokonywanej w biurze maklerskim albo w wyodrębnionej jednostce banku.

5. Przepisy ust. 1–4 stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej wyłącznie w zakresie

kontroli, których przedmiotem jest badanie zgodności prowadzonej działalności maklerskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z warunkami prowadzenia działalności maklerskiej.

§ 19. 1. Firma inwestycyjna prowadzi dziennik kontroli wewnętrznych, zawierający dane dotyczące kontroli przeprowadzanych w tej firmie inwestycyjnej w ciągu danego roku kalendarzowego.

2. Dziennik kontroli wewnętrznych prowadzi się zgodnie z zasadami określonymi w § 18 ust. 2–4.

3. Firma inwestycyjna może prowadzić dziennik kontroli zawierający dane dotyczące kontroli przeprowadzanych przez podmioty, o których mowa w § 18 ust. 1, oraz dotyczące kontroli wewnętrznych.

4. Przepisy ust. 1–3 stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej wyłącznie w zakresie kontroli, których przedmiotem jest badanie zgodności działalności maklerskiej prowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z warunkami prowadzenia działalności maklerskiej.

§ 20. 1. Firma inwestycyjna przechowuje i archiwizuje dokumenty i inne nośniki informacji zawierające opracowane, prowadzone lub sporządzone w związku z organizacją firmy inwestycyjnej regulaminy, procedury, decyzje, rejestry, dzienniki lub inne informacje wymagane przepisami rozporządzenia.

2. Firma inwestycyjna przechowuje i archiwizuje dokumenty i inne nośniki informacji przez 5 lat, licząc od pierwszego dnia roku następującego po roku, w którym te dokumenty i inne nośniki opracowano, prowadzono lub sporządzono.

§ 21. 1. Bank prowadzący działalność maklerską może przechowywać i archiwizować dokumenty lub inne nośniki informacji w pomieszczeniach banku poza biurem maklerskim, pod warunkiem wydzielenia archiwum biura maklerskiego z archiwum banku.

2. W przypadku wyodrębnionej jednostki banku dokumenty lub inne nośniki informacji związane z działalnością maklerską są przechowywane i archiwizowane przez ten bank.

§ 22. 1. Przepisy § 14 ust. 1–7, § 16 ust. 2 oraz § 17–20 stosuje się odpowiednio do banku powierniczego w zakresie działalności powierniczej prowadzonej przez ten bank. Przepisy § 7, 13 i 15 stosuje się odpowiednio do banku powierniczego w zakresie działalności powierniczej prowadzonej przez ten bank, jeżeli:

- 1) systemy i procedury określone w tych przepisach wdrożone przez bank w związku z wykonywanymi przez ten bank czynnościami bankowymi nie obejmują swoim zakresem działalności powierniczej lub
- 2) systemy i procedury określone w tych przepisach wdrożone przez bank w związku z wykonywanymi przez ten bank czynnościami bankowymi nie zapewniają Komisji dostępu do dokumentów i informacji niezbędnych do sprawowania efektywnego nadzoru nad działalnością powierniczą prowadzoną przez ten bank.

2. Obowiązki komórki do spraw nadzoru zgodności działalności z prawem w banku powierniczym mogą być powierzone odpowiedniej komórce banku wykonującej zadania z zakresu nadzoru wewnętrznego.

3. Inspektorem nadzoru w banku powierniczym jest, według wyboru tego banku, osoba kierująca działalnością powierniczą, osoba bezpośrednio jej podległa albo osoba kierująca komórką nadzoru wewnętrznego banku. Raport z pełnienia funkcji nadzoru zgodności z prawem, zawierający w szczególności zestawienie wyników przeprowadzonych kontroli, jest przekazywany, nie rzadziej niż raz na rok, członkowi zarządu banku nadzorującemu prowadzenie działalności powierniczej.

4. Bank powierniczy przechowuje i archiwizuje dokumenty lub inne nośniki informacji związane z działalnością powierniczą w sposób zapewniający wydzielenie ich z archiwum banku.

5. Bank powierniczy może powierzyć przechowywanie i archiwizowanie dokumentów lub innych nośników informacji związanych z działalnością powierniczą podmiotowi zajmującemu się wykonywaniem tego rodzaju czynności w sposób zawodowy.

6. Bank powierniczy zapewnia przechowywanie i archiwizowanie dokumentów lub innych nośników informacji przez podmiot, któremu powierza wykonywanie tych czynności, w sposób uniemożliwiający dostęp osobom nieuprawnionym do treści dokumentów lub innych nośników informacji.

§ 23. Przepisy § 3–9, § 11 ust. 6 i 7, § 16–21 stosuje się do banku, o którym mowa w art. 70 ust. 2 ustawy.

Rozdział 3 Zarządzanie ryzykiem

§ 24. 1. Firma inwestycyjna opracowuje i wdraża system zarządzania ryzykiem związanym z działalnością prowadzoną przez firmę inwestycyjną oraz systemami i procesami stosowanymi przez nią w prowadzonej działalności, którego celem jest identyfikacja, pomiar lub szacowanie oraz monitorowanie ryzyka występującego w działalności firmy inwestycyjnej służące zapewnieniu prawidłowości procesu wyznaczania i realizacji szczegółowych celów prowadzonej przez firmę inwestycyjną działalności.

2. W przypadku gdy uzasadnia to rozmiar lub rodzaj działalności prowadzonej przez firmę inwestycyjną, w tym w szczególności rozmiar lub rodzaj prowadzonej przez nią działalności maklerskiej, o której mowa w art. 69 ust. 2 ustawy, firma inwestycyjna wyodrębnia w swojej strukturze organizacyjnej niezależną od obciążonej ryzykiem działalności operacyjnej jednostkę, do której zadań należy:

- 1) wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem;
- 2) doradzanie zarządowi firmy inwestycyjnej w zakresie zarządzania ryzykiem oraz
- 3) przekazywanie zarządowi firmy inwestycyjnej, w zależności od potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na rok, pisemnych sprawozdań z funkcjonowania systemu, o którym mowa w ust. 1, zawierającego w szczególności wskazanie środków podejmowanych w ramach zarządzania ryzykiem.

3. W bankach prowadzących działalność maklerską lub w domach maklerskich prowadzących działalność w formie spółki akcyjnej lub spółki z ograniczoną odpowiedzialnością rada nadzorcza otrzymuje regularne, pisemne sprawozdania z funkcjonowania systemu, o którym mowa w ust. 1. Przepis ten stosuje się także do domów maklerskich prowadzących działalność w formie spółki komandytowo-akcyjnej, jeśli została w nim ustanowiona rada nadzorcza.

4. Firma inwestycyjna opracowuje i wdraża wewnętrzne strategie i procedury identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka. Te strategie i procedury zatwierdzane są przez zarząd firmy inwestycyjnej.

5. Firma inwestycyjna bada i ocenia, w ramach audytu wewnętrznego, adekwatność i skuteczność wdrożonego systemu, o którym mowa w ust. 1, jak również poziom jego wykorzystywania.

6. W przypadku firmy inwestycyjnej organizującej alternatywny system obrotu system zarządzania ryzykiem powinien uwzględniać przepis § 11 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 października 2009 r. w sprawie warunków, jakie musi spełniać organizowany przez firmę inwestycyjną alternatywny system obrotu (Dz. U. Nr 187, poz. 1448).

§ 25. Strategie i procedury, o których mowa w § 24 ust. 4, podlegają regularnej weryfikacji w celu ich dostosowania do zmian profilu ryzyka działalności prowadzonej przez firmę inwestycyjną i otoczenia gospodarczego, w którym działa firma inwestycyjna. Weryfikacji strategii i procedur dokonuje zarząd firmy inwestycyjnej.

§ 26. W ramach realizowanych strategii i stosowanych procedur dom maklerski określa w szczególności:

- 1) w zakresie ryzyka operacyjnego:
 - a) procedury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym zasady monitorowania straty z tytułu ryzyka operacyjnego oraz przyjęte przez dom maklerski określenie ryzyka operacyjnego dla potrzeb stosowania tych procedur, uwzględniające elementy, o których mowa w § 1 ust. 1 załącznika nr 11 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 listopada 2009 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania całkowitego wymogu kapitałowego, w tym wymogów kapitałowych, dla domów maklerskich oraz określenia maksymalnej wysokości kredytów, pożyczek i wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych w stosunku do kapitałów (Dz. U. Nr 204, poz. 1571, z późn. zm.⁵⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem o wymogach kapitałowych”, oraz uwzględniające zdarzenia charakteryzujące się niską częstotliwością, lecz wysokimi stratami,
 - b) plany utrzymania ciągłości działania zapewniające ciągłe i niezakłócone działanie domu maklerskiego oraz plany awaryjne służące zapewnieniu możliwości prowadzenia bieżącej

⁵⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 163, poz. 1100, z 2011 r. Nr 156, poz. 927 oraz z 2012 r. poz. 31 i 475.

- działalności domu maklerskiego i ograniczeniu strat w przypadku wystąpienia niekorzystnych zdarzeń wewnętrznych i zewnętrznych mogących poważnie zakłócić tę działalność,
- c) politykę w zakresie wyboru, uzupełniania oraz monitorowania potrzeb kadrowych i planowania zaplecza kadrowego;
- 2) w zakresie ryzyka kredytowego i kontrahenta:
 - a) kryteria oceny ryzyka, umożliwiające ograniczenie ryzyka związanego z udzielaniem pożyczek,
 - b) zasady monitorowania ekspozycji pod względem ryzyka kredytowego,
 - c) zasady dywersyfikacji portfela ekspozycji kredytowych stosownie do założeń w zakresie dopuszczalnego poziomu ryzyka kredytowego oraz z uwzględnieniem rynków, na których działa dom maklerski;
 - 3) w zakresie ryzyka rezydualnego – sposób i zasady zarządzania ryzykiem wynikającym z mniejszej niż założona przez dom maklerski skuteczności stosowanych w domu maklerskim technik ograniczania ryzyka kredytowego;
 - 4) w zakresie ryzyka z tytułu transakcji sekurytyzacyjnych, w których dom maklerski jest inwestorem, jednostką inicjującą lub jednostką sponsorującą – sposób i zasady pomiaru i zarządzania ryzykiem w przypadku sekurytyzacji aktywów, mające na celu w szczególności zapewnienie pełnego odzwierciedlenia istoty ekonomicznej transakcji;
 - 5) w zakresie ryzyka koncentracji – sposób i zasady zarządzania ryzykiem niewykonania zobowiązania przez pojedynczy podmiot, podmioty powiązane kapitałowo lub organizacyjnie oraz przez grupy podmiotów, w przypadku których prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania jest zależne od wspólnych czynników;
 - 6) w zakresie ryzyka wynikającego ze zmian warunków makroekonomicznych – zasady zarządzania i zabezpieczania się przed ryzykiem wynikającym ze zmian warunków makroekonomicznych;
 - 7) w zakresie ryzyka rynkowego – sposób i zasady pomiaru i zarządzania elementami ryzyka rynkowego, które dom maklerski uznaje za istotne;
 - 8) w zakresie ryzyka stopy procentowej w portfelu niehandlowym – sposób i zasady zarządzania ryzykiem wynikającym z możliwych zmian stóp procentowych, w odniesieniu do pozycji zaliczanych do portfela niehandlowego, obejmujące w szczególności testy warunków skrajnych przy założeniu nagłej i nieoczekiwanej zmiany poziomu stóp procentowych o 200 punktów bazowych;
 - 9) w zakresie ryzyka utraty płynności – sposób i zasady zarządzania płynnością finansową uwzględniające w szczególności:
 - a) rodzaje działalności, walut i podmiotów, bieżące pozyskiwanie środków płynnych oraz przyszłe potrzeby, alternatywne scenariusze i plan awaryjny w zakresie utrzymania płynności płatniczej oraz zawierające odpowiednie mechanizmy alokacji kosztów płynności, korzyści i ryzyka; zasady te powinny uwzględniać bieżące i przewidywane istotne przepływy pieniężne dotyczące aktywów, pasywów, pozycji pozabilansowych, w tym zobowiązań warunkowych, w tym wobec jednostek lub podmiotów utworzonych dla celów sekurytyzacji albo innych jednostek lub podmiotów specjalnego przeznaczenia, w stosunku do których dom maklerski pełni rolę jednostki sponsorującej lub dostarcza pomoc w celu utrzymania płynności finansowej, oraz wynikające z nich możliwe skutki ryzyka utraty reputacji,
 - b) rozróżnienie między majątkiem obciążonym a majątkiem wolnym od obciążeń, który jest dostępny przez cały czas, także w sytuacjach nadzwyczajnych; dom maklerski bierze przy tym również pod uwagę podmiot, który jest w posiadaniu tych aktywów, państwo, w którym prowadzone są rejestry lub rachunki, na których zapisane są te aktywa, a także monitoruje i analizuje możliwości upłynnienia aktywów, w tym uwzględnia prawne i faktyczne ograniczenia możliwego transferu płynności i majątku wolnego od obciążeń pomiędzy podmiotami mającymi siedzibę w państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, jak i poza nim.

§ 27. Dom maklerski opracowuje i wdraża procedury zarządzania rodzajami ryzyka innymi niż wymienione w § 26, które zostały zidentyfikowane jako istotne w prowadzonej działalności maklerskiej.

§ 28. 1. Dom maklerski stosuje metody identyfikowania i pomiaru ryzyka związanego z jego działalnością dostosowane do profilu, skali i poziomu złożoności ryzyka.

2. Częstotliwość pomiaru ryzyka dostosowana jest do wielkości oraz charakteru poszczególnych rodzajów ryzyka w działalności domu maklerskiego.

3. Stosowane przez dom maklerski metody pomiaru ryzyka uwzględniają aktualnie prowadzoną oraz planowaną działalność domu maklerskiego.

4. Stosowane metody lub systemy pomiaru ryzyka, w tym w szczególności ich założenia, są poddawane okresowej ocenie obejmującej przeprowadzanie testów i weryfikację historyczną.

§ 29. 1. W ramach pomiaru ryzyka dom maklerski przeprowadza testy warunków skrajnych.
2. Dom maklerski w przeprowadzanych testach warunków skrajnych przyjmuje założenia odpowiadające profilowi, skali i poziomowi złożoności ryzyka, dające podstawy rzetelnej oceny ryzyka.

§ 30. 1. Dom maklerski wprowadza odpowiednie do skali i stopnia złożoności prowadzonej przez ten dom maklerski działalności limity wewnętrzne ograniczające poziom ryzyka występującego w poszczególnych obszarach działania domu maklerskiego.

2. Dom maklerski określa w procedurach wewnętrznych zasady ustalania i aktualizowania wysokości limitów wewnętrznych, o których mowa w ust. 1, oraz częstotliwość monitorowania ich przestrzegania i raportowania o przekroczeniach tych limitów.

3. Poziom limitów, o których mowa w ust. 1, jest dostosowany do akceptowanego przez radę nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka domu maklerskiego.

§ 31. 1. Dom maklerski określa sytuacje, w których dopuszczalne jest przekroczenie limitów wewnętrznych, o których mowa w § 30 ust. 1, oraz sposób postępowania w przypadku ich przekroczenia.

2. Przyjęte rodzaje limitów wewnętrznych oraz ich wysokość zatwierdza zarząd domu maklerskiego.

3. Analizy będące podstawą do określenia wysokości limitów wewnętrznych są sporządzane w formie pisemnej.

4. Dom maklerski posiada plan awaryjny na wypadek zaburzeń płynności finansowej, określający w szczególności sposób pokrycia zobowiązań w przypadku ewentualnej utraty płynności. Plan awaryjny podlega regularnemu przeglądowi, w szczególności jest uaktualniany na podstawie zatwierdzonych przez zarząd:

- 1) analiz, o których mowa w ust. 3,
- 2) testów

– przeprowadzonych dla różnych, w tym alternatywnych, scenariuszy.

§ 32. 1. Dom maklerski w strategiach i procedurach dotyczących ryzyka płynności określa w szczególności różne sposoby ograniczania ryzyka utraty płynności, w tym podlegający regularnym przeglądom:

- 1) system limitów i zabezpieczenia przed utratą płynności przewidzianych na okoliczność zdarzeń związanych z zagrożeniem dla stabilności rynku finansowego;
- 2) odpowiednio zdywersyfikowany system finansowania i dostęp do zasobów finansowania.

2. Dom maklerski, wypełniając obowiązki, o których mowa w ust. 1, bierze pod uwagę potencjalne skutki scenariuszy alternatywnych przewidzianych dla profilu działalności oraz rynku, na którym prowadzi on działalność, a także elementy wspólne z innymi scenariuszami. Dom maklerski bierze pod uwagę również różne horyzonty czasowe i zmienne natężenie warunków skrajnych.

§ 33. Monitorowanie ryzyka stanowi część bieżącego procesu zarządzania ryzykiem i sprawozdawania o ryzyku w działalności domu maklerskiego.

§ 34. Rada nadzorcza sprawuje nadzór nad zgodnością polityki domu maklerskiego w zakresie podejmowania ryzyka ze strategią działania i planem finansowym domu maklerskiego.

§ 35. 1. Przepisy niniejszego rozdziału dotyczące zarządu domu maklerskiego stosuje się odpowiednio do:

- 1) komplementariuszy, którym przysługuje prawo prowadzenia spraw spółki – w przypadku domu maklerskiego w formie spółki komandytowo-akcyjnej;
- 2) komplementariuszy albo wspólników, którym przysługuje prawo prowadzenia spraw spółki – w przypadku domu maklerskiego w formie spółki komandytowej, spółki partnerskiej albo spółki jawnej.

2. Przepisy niniejszego rozdziału dotyczące rady nadzorczej domu maklerskiego stosuje się odpowiednio do komplementariuszy albo wspólników, którym przysługuje prawo prowadzenia spraw spółki – w przypadku domu maklerskiego w formie spółki komandytowej, spółki partnerskiej albo

spółki jawnej.

3. Przepisów niniejszego rozdziału nie stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej.

4. Dom maklerski sprawuje nadzór nad ryzykiem związanym z działalnością podmiotów zależnych, w rozumieniu art. 98a ust. 2 pkt 2 ustawy, uwzględniając wpływ działalności podmiotów dominujących, w rozumieniu art. 98a ust. 2 pkt 1 ustawy, wobec domu maklerskiego na ryzyko ponoszone przez ten dom maklerski, a także zapewnia, aby system zarządzania ryzykiem w domu maklerskim był spójny i odpowiednio zintegrowany z systemem zarządzania ryzykiem podmiotów dominujących lub zależnych, w rozumieniu art. 98a ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy, od domu maklerskiego, które są instytucjami, w rozumieniu art. 98a ust. 2 pkt 13 ustawy.

5. Przepisy § 26–34 oraz ust. 4 stosuje się wyłącznie do domu maklerskiego, o którym mowa w art. 98a ust. 2 pkt 5 ustawy.

Rozdział 4

Szacowanie przez dom maklerski kapitału wewnętrznego i dokonywanie przeglądów procesu szacowania i utrzymywania tego kapitału

§ 36. 1. Dom maklerski szacuje kapitał wewnętrzny w celu ustalenia całkowitego wymaganego poziomu kapitału na pokrycie wszystkich istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności tego domu maklerskiego oraz dokonania jego jakościowej oceny.

2. Proces szacowania kapitału wewnętrznego opiera się na wynikach oceny ryzyka. Ocena adekwatności kapitałowej uwzględnia czynniki ilościowe (wyniki szacowania kapitału za pomocą modeli) i jakościowe, w szczególności w zakresie danych wejściowych i wyników szacowania kapitału z zastosowaniem modeli.

3. Proces szacowania kapitału wewnętrznego przez dom maklerski obejmuje w szczególności:

- 1) pisemne ustalenie kryteriów uznawania poszczególnych rodzajów ryzyka za istotne;
- 2) pisemne ustalenie polityki oraz procedur identyfikowania, pomiaru i sprawozdawania o ryzyku występującym w działalności domu maklerskiego;
- 3) ustalanie wysokości kapitału w zależności od poziomu ryzyka w domu maklerskim opisujące przekształcanie miar ryzyka w ujęciu ilościowym w wymogi kapitałowe;
- 4) ustalanie celów kapitałowych w zakresie adekwatności kapitałowej (docelowy poziom kapitału);
- 5) kontrolę jakości i poprawności działalności domu maklerskiego w obszarze szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego zgodnie z zasadami, limitami i procedurami dotyczącymi tego obszaru.

4. Zarząd domu maklerskiego zapewnia przygotowanie i wdrożenie procesów:

- 1) szacowania kapitału wewnętrznego;
- 2) zarządzania kapitałowego;
- 3) planowania kapitałowego.

5. Procedury wewnętrzne domu maklerskiego dotyczące procesów szacowania kapitału wewnętrznego, zarządzania kapitałowego oraz planowania kapitałowego są zatwierdzane przez radę nadzorczą domu maklerskiego.

§ 37. Procesy szacowania kapitału wewnętrznego, zarządzania kapitałowego oraz planowania kapitałowego są odpowiednio udokumentowane.

§ 38. 1. Zarząd domu maklerskiego jest odpowiedzialny za zapewnienie regularnych, dokonywanych nie rzadziej niż raz w roku, przeglądów procesu szacowania kapitału wewnętrznego pod względem dostosowania do charakteru, skali i poziomu złożoności działalności domu maklerskiego.

2. Niezależnie od przeglądów, o których mowa w ust. 1, proces szacowania kapitału wewnętrznego jest na bieżąco dostosowywany do zmian w działalności prowadzonej przez dom maklerski, w tym w szczególności w sytuacji pojawienia się nowych rodzajów ryzyka, znaczących zmian w strategii i planach działania oraz środowisku zewnętrznym, w którym działa dom maklerski.

3. Proces, o którym mowa w § 36, i przegląd tego procesu podlega niezależnej ocenie w ramach audytu wewnętrznego domu maklerskiego.

§ 39. 1. Proces szacowania kapitału wewnętrznego wdrożony przez dom maklerski powinien stanowić integralną część systemu zarządzania domem maklerskim oraz podejmowania decyzji o charakterze zarządczym w domu maklerskim.

2. Dom maklerski, wdrażając proces szacowania kapitału wewnętrznego, bierze pod uwagę strategię domu maklerskiego, politykę zarządzania kapitałem oraz plany kapitałowe tego domu

maklerskiego.

3. Polityka zarządzania kapitałem określa w szczególności:

- 1) długoterminowe cele kapitałowe domu maklerskiego;
- 2) preferowaną strukturę kapitału;
- 3) kapitałowe plany awaryjne;
- 4) zasady delegowania zarządzania kapitałem – jeśli dom maklerski przewiduje taką możliwość;
- 5) podstawowe elementy procesu przekształcania miar ryzyka w ujęciu ilościowym w wymogi kapitałowe.

§ 40. 1. Przepisy niniejszego rozdziału dotyczące zarządu domu maklerskiego stosuje się odpowiednio do komplementariuszy, którym przysługuje prawo prowadzenia spraw spółki – w przypadku domu maklerskiego w formie spółki komandytowo-akcyjnej.

2. Dom maklerski, do którego stosuje się normy adekwatności kapitałowej w ujęciu skonsolidowanym na podstawie § 18 rozporządzenia o wymogach kapitałowych, stosuje przepisy § 36–39 odpowiednio w ujęciu skonsolidowanym, uwzględniając podmioty włączone do obliczeń adekwatności kapitałowej w ujęciu skonsolidowanym, o której mowa w § 18 rozporządzenia o wymogach kapitałowych.

3. Przepisy § 36–39 stosuje się wyłącznie do domu maklerskiego, do którego stosuje się wymogi, o których mowa w art. 98a ust. 1 ustawy.

Rozdział 5

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 41. Banki powiernicze prowadzące działalność na podstawie zezwolenia udzielonego przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia opracują i wdrożą regulaminy ochrony przepływu informacji poufnych oraz stanowiących tajemnicę zawodową, o których mowa w § 7 rozporządzenia, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 42. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 2012 r.⁶⁾

MINISTER FINANSÓW

⁶⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 23 listopada 2009 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków technicznych i organizacyjnych dla firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, i banków powierniczych oraz warunków szacowania przez dom maklerski kapitału wewnętrznego (Dz.U. Nr 204, poz. 1579 oraz z 2011 r. Nr 156, poz. 928), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 234, poz. 1391).

UZASADNIENIE

Z dniem 1 stycznia 2012 r. weszła w życie ustawa z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 234, poz. 1391), zwana dalej „ustawą zmieniającą”. Ustawa zmieniająca wprowadziła do krajowego systemu prawnego pojęcie rachunków zbiorczych (tzw. kont omnibus) rozumianych jako rachunki prowadzone przez uczestników systemu depozytowo-rozliczeniowego, na których mogą być rejestrowane papiery wartościowe nienależące do osób, dla których rachunki te są prowadzone, lecz należące do innej osoby lub innych osób. Rachunki zbiorcze są, więc trzecim, obok kont depozytowych oraz rachunków papierów wartościowych, urządzeniem ewidencyjnym prowadzonym w ramach depozytu papierów wartościowych.

Rachunki te mogą prowadzić wyłącznie podmioty uprawnione do prowadzenia rachunków papierów wartościowych; ich posiadaczami mogą być wyłącznie podmioty uprawnione do prowadzenia działalności w zakresie rejestrowania instrumentów finansowych w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej albo państwie równoważnym w rozumieniu przepisów ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.

Art. 1 pkt 18 ustawy zmieniającej dokonano zmiany treści upoważnienia ustawowego zawartego w art. 94 ust. 1 pkt 5 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, co skutkuje koniecznością wydania nowego rozporządzenia. Zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy zmieniającej obecnie obowiązujące rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 listopada 2009 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków technicznych i organizacyjnych dla firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, i banków powierniczych oraz warunków szacowania przez dom maklerski kapitału wewnętrznego (Dz. U. Nr 204, poz. 1579 oraz z 2011 r. Nr 156, poz. 928) traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, nie później jednak niż po upływie 9 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy zmieniającej.

Układ i treść projektowanego rozporządzenia oparto na przepisach wyżej wymienionego rozporządzenia Ministra Finansów, wprowadzając zmiany, polegające na:

- 1) **§ 1 pkt 1** – rozszerzeniu zakresu przedmiotowego rozporządzenia poprzez określenie warunków technicznych i organizacyjnych wymaganych do prowadzenia rachunków zbiorczych przez banki powiernicze; zmiana ta wynika z konieczności uregulowania warunków prowadzenia rachunków zbiorczych także przez banki powiernicze;
- 2) **§ 2 pkt 13** – uzupełnieniu słowniczka rozporządzenia o definicję „klienta”, co przyczyni się do wyeliminowania trudności w interpretowaniu poszczególnych przepisów rozporządzenia oraz zapewni spójność z przepisami rozporządzenia wydawanego na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 1 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi;
- 3) **§ 9 ust. 3–6** – zastąpieniu wyrazów „oddział i punkt obsługi” wyrażeniem „punkt obsługi”; usunięcie wyrażenia „oddział” uzasadnione jest potrzebą wyeliminowania wątpliwości interpretacyjnych wynikających m.in. z faktu, iż zdefiniowany w § 2 pkt 5 „punkt obsługi klienta” mieści w swym zakresie także pojęcie „oddziału”;
- 4) **§ 10 ust. 1** – objęciu przepisami określającymi sposób wykonywania przez banki powiernicze czynności związanych z prowadzeniem rachunków papierów wartościowych, także rachunków zbiorczych, co związane jest z wprowadzeniem tych ostatnich do krajowego porządku prawnego;
- 5) **§ 11:**
 - ust. 4, 5, 9 i 11 – objęciu przepisami określającymi warunki funkcjonowania systemów informatycznych firm inwestycyjnych także rachunków zbiorczych,
 - ust. 7 pkt 4 – rozszerzeniu zakresu danych rejestrowanych przez firmy inwestycyjne przyjmujące i przekazujące zlecenia klientów lub wykonujące zlecenia klientów przekazywanych za pomocą telefonu, telefaksu, innych urządzeń technicznych lub elektronicznych nośników informacji; pozwoli to na wyeliminowanie wątpliwości związanych przede wszystkim z treścią zleceń przekazywanych za pośrednictwem telefonu
 - ust. 9 – dodaniu zapisu, umożliwiającego ustalenie przez firmę inwestycyjną oraz pełnomocnika, sposobu identyfikacji osoby, w imieniu, której będzie on składał zlecenia;
- 6) **§ 15:**
 - ust. 2 – uzupełnieniu postanowień określających zadania realizowane przez firmy inwestycyjne w ramach systemu audytu wewnętrznego; zmiana ta ma na celu precyzyjniejsze

wdrożenie postanowień art. 5 ust. 5 dyrektywy Komisji 2006/73/WE z dnia 10 sierpnia 2006 r. wprowadzającej środki wykonawcze do dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez przedsiębiorstwa inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tejże dyrektywy,

- ust. 4 – uzupełnieniu przepisów określających zadania komórki audytu wewnętrznego o bieżące badanie i ocenianie prawidłowości i skuteczności regulaminów; zmiana ma na celu pełne skorelowanie przepisu z postanowieniami § 15 ust. 2 wskazującego zakres systemu audytu wewnętrznego,
- ust. 6 – doprecyzowaniu przepisów określających obowiązki organów spółki w zakresie audytu wewnętrznego co pozwoli w pełniejszy sposób wdrożyć postanowienia art. 9 ust. 1 akapit drugi dyrektywy Komisji 2006/73/WE z dnia 10 sierpnia 2006 r. wprowadzającej środki wykonawcze do dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez przedsiębiorstwa inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tejże dyrektywy;

7) § 16 ust. 2 – poszerzeniu zawartości książki procedur o regulaminy obowiązujące w firmie inwestycyjnej; pozwoli to na wyeliminowanie wątpliwości związanych z praktycznym stosowaniem tego przepisu;

8) § 20 ust. 2 – wprowadzeniu zapisu ograniczającego do 5 lat okres przechowywania i archiwizowania dokumentacji zawierającej dane osobowe; zmiana ta zapewni zgodność regulacji z przepisami o ochronie danych osobowych (np. art. 26 ust. 1 pkt 4);

9) § 22:

- ust. 1 – sprostowaniu oczywistej omyłki w odesłaniu, które w świetle art. 119 ust. 5 pkt 3 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi powinno dotyczyć obowiązku oraz zasad opracowania i wdrożenia regulaminu ochrony przepływu informacji poufnych oraz stanowiących tajemnicę zawodową (§ 7), a nie zasad sporządzania rekomendacji (§ 6);
- ust. 2 – zastąpieniu wyrażenia „do spraw nadzoru zgodności z prawem” wyrażeniem „do spraw nadzoru zgodności działalności z prawem”; zmiana ma charakter porządkowy i ma na celu ujednoczenie terminologii wykorzystywanej w rozporządzeniu (por. §14 ust. 4) oraz wymagań ustawy o obrocie instrumentami finansowymi (zob. art. 119 ust. 5 pkt 5);

10) § 23 – uzupełnieniu o § 5 (transakcje własne) listy przepisów mających zastosowanie do banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi.

Propozycje przedstawione powyżej nie powodują zmian w zakresie sposobu wdrożenia:

1) dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych zmieniającej dyrektywę Rady 85/611/EWG i 93/6/EWG i dyrektywę 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylającą dyrektywę Rady 93/22/EWG (Dz. Urz. WE L 145 z 30.04.2004, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 6, t. 7, str. 263),

2) dyrektywy Komisji 2006/73/WE z dnia 10 sierpnia 2006 r. wprowadzającej środki wykonawcze do dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez przedsiębiorstwa inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tejże dyrektywy (Dz. Urz. UE L 241 z 02.09.2006, str. 26),

3) dyrektywy 2006/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie adekwatności kapitałowej firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych (Dz. Urz. UE L 177 z 30.06.2006, str. 201, z późn. zm.).

Przepis końcowy, zawarty w § 42 przewiduje, iż rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 października 2012 r. Niezachowanie 14 dniowego okresu *vacatio legis* wynika z konieczności podjęcia działań mających na celu uniknięcie luki prawnej, która powstałaby w sytuacji wygaśnięcia dotychczasowego rozporządzenia, wydawanego na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 5 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, przed terminem wejścia w życie nowego rozporządzenia. Ze wskazanych względów, w oparciu o przepisy art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 197, poz. 1172), uzasadnione jest skrócenie 14 dniowego okresu *vacatio legis*. W ocenie projektodawcy skrócenie przedmiotowego terminu nie sprzeciwia się zasadom demokratycznego państwa prawnego, z uwagi na fakt, iż zakres projektowanego rozporządzenia w większości powtarza obowiązujące dotychczas przepisy.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.), dlatego też projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt został udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego – Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji oraz Ministerstwa Finansów. W trybie przepisów o działalności lobbingsowej żaden z podmiotów nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem rozporządzenia.

W związku z art. 50 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.), projektodawca nie przewiduje, aby wydanie rozporządzenia miało wpływ na sektor finansów publicznych, w szczególności nie wystąpi skutek w postaci zwiększenia wydatków lub zmniejszenia dochodów jednostek sektora finansów publicznych.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. Urz. WE L 189 z 03.07.1998, str. 42; Dz. Urz. UE Polskie Wydanie Specjalne rozdz. 1, t. 1, str. 446), projekt rozporządzenia nie będzie przedmiotem konsultacji z Europejskim Bankiem Centralnym.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

1. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje akt normatywny

Rozporządzenie oddziaływać będzie na Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych, izby rozliczeniowe oraz izby rozrachunkowe, firmy inwestycyjne, banki powiernicze oraz ich klientów.

2. Wyniki przeprowadzonych konsultacji

Projekt rozporządzenia został poddany konsultacjom społecznym, w których uczestniczyli przedstawiciele instytucji reprezentujących środowisko rynku kapitałowego, tj.: Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., Izby Domów Maklerskich, Izby Zarządzających Funduszami i Aktywami, Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A., Rady Banków Depozytariuszy, Polskiego Stowarzyszenia Inwestorów Kapitałowych, Stowarzyszenia Emitentów Giełdowych, Związku Maklerów i Doradców, Związku Banków Polskich, BondSpot S.A. oraz Stowarzyszenia Inwestorów Indywidualnych. Treść projektu została uzgodniona w trakcie konferencji uzgodnieniowej w dniu 24 sierpnia 2012 r, podczas której rozpatrzono i przyjęto zdecydowaną większość uwag. Nie uwzględniono uwagi BondSpot S.A., postulującej wyłączenie stosowania niektórych przepisów rozporządzenia przez podmioty prowadzące rynki regulowane lub organizujące alternatywne systemy obrotu, będącej w opinii Ministerstwa Finansów uwagą systemową, dla realizacji której konieczna jest zmiana przepisów ustawy o obrocie instrumentami finansowymi.

3. Wpływu aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje zwiększenia wydatków lub zmniejszenia dochodów jednostek sektora finansów publicznych (w tym w budżecie państwa i budżetach jednostek samorządu terytorialnego).

4. Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje zmian na rynku pracy.

5. Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczości, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw:

Możliwość otwierania rachunków zbiorczych przyczyni się do wzrostu i konkurencyjności polskiego rynku kapitałowego. Wprowadzenie rachunków zbiorczych otwiera rynek dla nowych inwestorów, ułatwia inwestowanie i w konsekwencji zwiększa napływ kapitału poprzez istotne podniesienie atrakcyjności oraz dostępności rynku – z punktu widzenia inwestorów, emitentów i pośredników zagranicznych, rynki z wielopoziomowym systemem rejestracji są postrzegane jako łatwiej dostępne. Wielopoziomowe systemy rejestracji odznaczają się także poszerzoną bazą inwestorów i bardziej zróżnicowaną ich strukturą, co poprzez większą liczbę zawieranych transakcji w efekcie zwiększa stabilność i poprawia płynność obrotu na danym rynku.

6. Wpływ aktu normatywnego na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na sytuację i rozwój regionalny.

7. Wskazanie źródeł finansowania

Projekt rozporządzenia nie pociąga za sobą obciążeń budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

8. Zgodność projektu z prawem UE

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.